

Vänsterpartiet Tyresö

Yttrande angående ärende BUN 2012-03-21 §12

Vänsterpartiet tar avstånd från all nyetablering av vinstdrivande företag inom vård, skola och omsorg. Vi föreslår att BUN yttrar sig negativt till ansökan om godkännande från Pysslingen Förskolor och Skolor AB. (Se även bilaga!)

För Vänsterpartiet i Tyresö

Anders Erixon

BILAGA VÄNSTERPARTIET

BUN 2012-03-21

§ 12

Academedi

Från Wikipedia

AcadeMedia är ett svenskt bolag verksamt i utbildningsbranschen. Det ägs av det svenska företaget EQT.

AcadeMedia är Sveriges största utbildningsföretag. De är verksamma i hela utbildningskedjan och har totalt sett runt 44 000 förskolebarn och elever samt cirka 20 000 vuxenstuderande i sina verksamheter. Företaget har drygt 240 enheter och 7 000 anställda. Verksamheten drivs av självständiga skolor och företag.

AcadeMedias verksamheter

Fenestra

Vittra

Norrskensets friskola

PeterSven skolan

Primaskolan

Pysslingen

Didaktus

Drottning Blankas Gymnasieskola

Framtidsgymnasiet

IT-gymnasiet

Ljus & Bildskolan

Mikael Elias Teoretiska Gymnasium

NTI Gymnasiet

Rytmus

Vittragymnasiet

Sjölin

AcadeMedia Masters

Plusgymnasiet

Eductus

ProCivitas Privata Gymnasium

Affärshögskolan

NTI Skolan

Teknikhögskolan

SvD NÄRINGSLIV

Riskkapitalets resa började på dagis

Strax före jul 1991 öppnade Sveriges riksdag för vinster i förskolan. För Kantarellen, ett vanligt dagis i Vallentuna, inleddes samtidigt en resa som ledde hela vägen till Guernsey, i Engelska kanalen. Nu har riskkapitalbolagens roll i välfärden blivit en glödhet politisk fråga, som debatteras i riksdagen i dag.

Fler kommentarer 0

3 februari 2012 kl 08:44, uppdaterad: 3 februari 2012 kl 08:57

”Vilja, våga, prova” har i årtal varit Kantarellens pedagogiska motto. Dagiset, en enplansvilla med gula träpaneler, ligger i centrala Vallentuna och inhyser fyra avdelningar för olika åldrar. På ett sätt som vilket dagis som helst, på ett annat sätt en symbol för den debatt som i dag äger rum i riksdagen.

Det började strax före julafton 1991. Den vinterdagen debatterade riksdagen Lex Pysslingen, en lag som sedan 1984 satt stopp för statsbidrag till vinstutdelande daghem. Det blev omröstning i kammaren och de fyra regeringspartierna, ledda av statsminister Carl Bildt, vann med understöd från Ny Demokrati. Oppositionen knorrade och vänsterpartisten Gudrun Schyman pratade om ”kalla högervindar”. Året därpå genomfördes friskolereformen, iscensatt av den dåvarande skolministern Beatrice Ask. En ny industri hade fötts i Sverige.

För Kantarellen i Vallentuna, ett fäste för borgerliga väljare, blev det början på en lång resa. Nu ville man se en uppluckring av den kommunala förskoleverksamheten och gav enskilda dagisförståndare möjligheten att driva eget.

Marianne Sandulf och Kerstin Strängbäck, två områdeschefer inom kommunens barnomsorg, ansökte sommaren 2001 om att få ta över Kantarellen och sex andra dagis. Samma vinter beslutade förskolenämnden, fem röster mot fyra, att godkänna ansökan och privatisera förskolorna. Från januari 2002 kunde nästan 500 Vallentunabarn gå till dagis med helt nya förutsättningar. Kritiken från oppositionen var skarp.

–Vallentuna kommun skänkte bort förskolorna, och de fick betala enbart för möblemang och sånt. En värderingsman kom in, tittade på använda inventarier och satte några tusenlappar för hela rasket. Det var så oerhört fräckt, säger Karin Dahl-Strandin, på den tiden socialdemokratisk ledamot av förskolenämnden.

Själv säger Kerstin Strängbäck att hon inte minns hur mycket de betalade. Samma vinter grundades Vindens Förskolor AB. Redan första året omsatte bolaget 23 miljoner kronor. Samtidigt innebar ägarbytet helt nya möjligheter för verksamheten. Besluten kunde fattas fortare och antalet möten minskade. Det hela blev mycket mer effektivt, menar Kerstin Strängbäck.

–Det var väldigt intressant och roligt, och vi fick lära oss en hel del, som att ta snabbare beslut, men också ta konsekvenserna av dem. Vi kom också närmare föräldrarna och kunde driva verksamheten utifrån vad vi själva trodde på. Jag kan bara se fördelar, säger Kerstin Strängbäck till SvD Näringsliv.

2000-talet blev startskottet för en snabb tillväxt i den privata välfärdssektorn. Men även om vinster i välfärden debatterats i decennier skulle det dröja åtskilliga år innan riskkapitalbolagens roll hamnade i strålkastarljuset. SvD Näringsliv inledde förra våren en artikelserie som visade hur riskkapitalbolag under flera år systematiskt köpt upp företag inom skola, vård och omsorg. Serien, kallad "Välfärdens nya herrar", beskrev hur 16 riskkapitalbolag tog emot nära hälften av de 60 miljarder skatte kronor som varje år gick från folket till privata välfärdsföretag. Samtidigt fick svenskarna bekanta sig med de nu riksända ränteavdragen, där riskkapitalbolagen systematiskt skickar överskott till skatteparadis genom att utnyttja internlån med höga räntor. Fler avslöjanden följde under året, som vittnade om svåröverskådliga bolagsstrukturer, kryptiska bolagsnamn och höga ersättningar. Till hösten nådde debatten stormstyrka, då flera svenska medier, däribland Dagens Nyheter, beskrev förhållandena inom vårdkoncernen Carema.

Inte heller Kantarellen, förskolan i Vallentuna, undgick utvecklingen. Våren 2009 nådde Kerstin Strängbäck och Marianne Sandulf pensionsålder, och verksamheten såldes till Pysslingen, skolkoncernen som 1984 gett namn åt stopplagstiftningen. Pysslingen hade nu nått en

omsättning på över 1 miljard kronor, med över 10000 barn i 82 olika verksamheter. Hur mycket ägarna fick betalt är inte offentligt, och inget som Kerstin Strängbäck vill avslöja. Skatteverkets register vittnar dock om att de samma år redovisade kapitalinkomster på tillsammans nära 7 miljoner kronor.

–Jag hade nog godkänt det här om någon kom hit och byggde daghem och erbjöd Vallentunaborna sina tjänster. Men det var föreståndarna som vann på det här. Jag tyckte det var omoraliskt, för det var skattebetalarnas pengar, säger Karin Dahl-Strandin.

För Kantarellen var det här bara början på en ägarkarusell som blivit kännetecknande för riskkapitalbranschens affärsmodeller. Hösten 2009 såldes Pyslingen, och med det Kantarellen, till det danska riskkapitalbolaget Polaris Private Equity. Två år senare såldes Pyslingen vidare till skolkoncernen Academedia för knappt 900 miljoner kronor.

Academedia var ett av de bolag som redan på 1990-talet insåg möjligheterna i friskolereformen, och som börsnoterats 2001. Nu hade koncernen precis köpts upp av riskkapitalbolaget EQT. I dag, tio år efter privatiseringen, är Kantarellen det sista ledet i en lång ägarkedja, som slutar hos fonden EQT V, med adress på Guernsey i Engelska kanalen.

VÄLFÄRDENS NYA HERRAR

- 31 mar 2011 Privat vårdchef får dubbel lön
- 25 mar 2011 Pensioner göder nolltaxerarna
- 25 mar 2011 Tystnad från riskkapitalet
- 10 mar 2011 Blir rika på skattepengar utan att skatta
- 10 mar 2011 "För hög vinst sänker legitimiteten"
- 9 mar 2011 Miljardklipp på skattepengar
- 9 mar 2011 "Det är klart att vi ska tjäna pengar"
- 8 mar 2011 Systematiska uppköp av vård, skola och omsorg
- 9 mar 2011 Valfärd ger goda vinster
- 9 mar 2011 "Priserna i Sverige för låga"

MER I ÄMNET

**Ingen
uppföljning av
vårdkvaliteten**

**Vården ska
granskas av
staten**

**Systematiska
uppköp av vård,
skola och omsorg**

as A

SvD NÄRINGSLIV

Blir rika på skattepengar utan att skatta

Riskkapitalbolag har tjänat miljarder på företag inom vård, skola och omsorg. Samtidigt gör de allt för att undvika att betala skatt. När ett företag tas över av riskkapitalbolag sjunker skattebetalningarna till noll i nittio procent av fallen, enligt Skatteverket. Vårdkoncernerna Ambea, Attendo och Capio är tre exempel, visar SvD Näringslivs granskning.

10 mars 2011 kl 16:44, uppdaterad: 12 april 2011 kl 15:35

VÄLFÄRDENS NYA HERRAR – DEL 3

Riskkapitalbolag i flera fall tjänat miljardbelopp vid försäljningar av företag inom vård, skola och omsorg. Eftersom affärerna ofta sker via fonder baserade i skatteparadis betalar de ingen reavinstskatt i Sverige. Men även i de företag som köps upp stryps betalningarna till statskassan.

– Vid riskkapitalförvärv minskas den betalda skatten rejält hos den förvärvade koncernen. Det är inte ovanligt att ingen skatt alls betalas, säger Börje Noring, skatterevisor på Skatteverket. Skatteverket har gjort en översiktlig studie av de bolag som köpts upp av några riskkapitalbolag de senaste åren.

– Studien visade att 23 av 25 av de bolag som köptes upp inte betalade skatt efter att de blivit uppköpta, säger Börje Noring.

Alla de granskade bolagen är inte aktiva inom välfärdssektorn men exakt samma modell för att minska skatten används även i denna nya lukraktiva sektor. Ett exempel är Ambea, ägare till svenska Carema. I samband med att Triton och KKR förra våren köpte företaget tog Ambea upp lån på sammanlagt 8 miljarder kronor, enligt årsredovisningen hos Bolagsverket. Av dessa består 4,1 miljarder kronor av ett lån från Triton och KKR. Räntan på lånet, som löper i 30 år, är 12 procent. Det betyder en räntekostnad på nästan 500 miljoner kronor om året. Tillsammans med räntan på andra lån uttraderar det Ambeas vinst och betyder att skatten med stor sannolikhet går mot noll. Tolv procent kan jämföras med räntan på Ambeas banklån som är under 5 procent. Räntan betalas inte kontant utan läggs på skulden som därmed ökar varje år. Bolaget redovisar ändå räntan som en kostnad.

– Tillsammans med räntebetalningarna på de externa lånen blir belastningen på den köpta koncernen så stor att den taxerade

Men någon säljer ju materialet och faktiskt också personalen.

Ali Babar

Fler kommentarer 28

inkomsten hos de förvärvade bolagen normalt sett uteblir, säger Börje Noring.

Flera av de andra riskkapitalägda vårdkoncernerna använder samma metod. I Capio finns ett lån från ägarna Nordic Capital och Apax på 3,8 miljarder kronor med en ränta på 13 procent. I Attendo har ägarna med IK Investment Partners lånat ut 2,6 miljarder till 15 procents ränta. Tillsammans har de båda koncernerna under 2008 och 2009 gjort ett rörelseresultat på 2,4 miljarder men redovisar en samlad skattekostnad som till och med är positiv med 18 miljoner, det vill säga bolagen har fått tillbaka på skatten. (se faktaruta).

Det normala när riskkapitalbolagen tar över företagen är att bilda holdingbolag i Sverige som uppträder som köpare till bolagen som förvärvas. De så kallade toppbolagen, som äger holdingbolagen har ofta sin hemvist på Jersey eller i andra länder med liknande skatteregler. I fallen Attendo och Capio ligger ägarbolagen i Luxemburg.

Att ägarna använder sig av lån via utländska ägarbolag beror på att kostnaden för räntorna kan dras av i Sverige, medan ränteinkomsterna inte beskattas utomlands.

Riskkapitalbolagens metoder är fullt lagliga. Däremot har Skatteverket i ett antal beslut slagit ned på att räntorna på internlånen satts alltför högt, ofta mellan 12 och 16 procent, vilket myndigheten anser inte är marknadsmässigt. Både Capio och Attendo har upptaxerats och processer pågår.

— Många länder har lagstiftning för att begränsa de minskade skattebetalningarna av den här typen av affärer. Som exempel kan nämnas Danmark, England, Tyskland och Holland. Sverige saknar lagstiftning som hindrar de här metoderna just nu, säger Börje Noring.

Regeringen tillsatte i början av året en kommitté som ska se över företagsbeskattningen, bland annat frågan om ränteavdrag.

Marie Reinius, vd på Svenska Riskkapitalföreningen, försvarar riskkapitalbolagens skatteplanering.

— Det här är en modell som alla företag använder sig av. Det är inte specifikt för riskkapitalbolag, säger Marie Reinius.

— Men pengarna försvinner inte. De skattas i de länder där ägarna finns, säger Marie Reinius.

Men det sker i andra länder än Sverige, ofta på Jersey eller Guernsey. Hur ser du på det?

— Pengarna försvinner ur Sverige men det beror på dubbelbeskattningsproblematiken. Risken för dubbelbeskattning i Sverige gör att utländska investerare i svenska riskkapitalfonder kräver att förvaltningen av fonderna måste ske i skattetransparanta länder utanför som till exempel Jersey eller Guernsey, säger Marie Reinius.